



Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Заниження ПДФО: фінансові наслідки річного декларування доходів



Підготовлено до друку
ГУ ДПС у Тернопільській області
травень – 2025, наклад 50 прим.



Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

У податковому законодавстві України чітко визначено відповідальність за заниження податкових зобов'язань або будь-які інші дії платника, які змушують податковий орган самостійно визначати суму податку чи обов'язку, що підлягає сплаті. Якщо контролюючий орган виявляє порушення, платник податків несе відповідальність у вигляді штрафу в розмірі 10% від нарахованої суми. Це передбачено пунктом 123.1 статті 123 Податкового кодексу України (ПКУ).

Проте, коли виявляється, що дії платника були навмисними, які призвели до порушення податкового законодавства, – розмір штрафу збільшується до 25%. За повторне умисне порушення протягом трьох років (тобто 1095 днів) штраф може становити вже 50% від суми податкового зобов'язання або іншого зобов'язання, за сплатою якого контролює податковий орган.

Довідково. Діяння вважаються вчиненими умисно, якщо існують доведені контролюючим органом обставини, які свідчать, що платник податків удавано, цілеспрямовано створив умови, які не можуть мати іншої мети, крім як невиконання або неналежне виконання вимог, встановлених ПКУ та іншим законодавством.

Окрім штрафів, закон передбачає також нарахування пені. Якщо податковий орган виявляє заниження податкового зобов'язання, пеня нараховується з першого робочого дня після граничного терміну сплати зобов'язання і до дня його фактичного погашення. Це стосується також періоду, коли триває оскарження – як адміністративне, так і судове.

Пеня розраховується за ставкою, що становить 120% річних від облікової ставки Національного банку України, яка діяла в кожен відповідний день. Наррахування пені припиняється в день, коли спливає строк погашення зобов'язання, встановлений податковим органом.

Водночас адміністративна відповідальність також передбачена. Згідно з Кодексом України про адміністративні правопорушення, зокрема статтею 164-1, громадяни, які зобов'язані подавати податкову декларацію про майновий стан і доходи, але подають її несвоєчасно, не подають узагалі або вказують у ній неправдиві відомості, можуть отримати попередження або штраф у розмірі від трьох до восьми неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Якщо таке порушення вчинене повторно протягом року, тоді штраф підвищується – від п'яти до восьми неоподатковуваних мінімумів.

Таким чином, кожен платник податків має розуміти, що навіть ненавмисне заниження податкових зобов'язань може спричинити серйозні фінансові наслідки. А якщо такі дії були навмисними – відповідальність буде значно суворішою. Дотримання податкової дисципліни – не лише обов'язок, а й спосіб уникнути зайвих витрат.

З цим та іншими роз'ясненнями можна ознайомитись в Загальнодоступному інформаційно-довідковому ресурсі (ЗІР) за покликанням <https://zir.tax.gov.ua/main/bz/view/?src=ques&id=43055>.

Гарячі лінії ГУ ДПС у Тернопільській області: <https://tr.tax.gov.ua/anonsi-ark/30680.html>

Мобільний застосунок «Моя податкова»

Android <https://play.google.com/store/apps/details?id=my.tax.gov.ua>

iOS <https://t1p.de/lgu5a>

Для оперативної комунікації з інститутами громадянського суспільства в органах ДПС діє комунікаційна податкова платформа: tr.ikc@tax.gov.ua